

Nr 141.

Av herr Andersson, Karl, m. fl., om anslag till stensättning av vägar.

I årets statsverksproposition har inte upptagits något anslag till stensättning av vägar. För statliga stensättningsarbeten ha tidigare anslag anvisats med 3 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1937/38—1939/40 och med 4 miljoner kronor för vardera av budgetåren 1940/41 och 1941/42. För budgetåret 1942/43 anvisades icke några ytterligare medel för detta ändamål, enär viss del av tidigare anvisade anslag kvarstod odisponerad vid utgången av budgetåret 1941/42. För vardera av budgetåren 1943/44 och 1944/45 ha anvisats 1 miljon kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har för budgetåret 1945/46 begärt ett anslag av 3 500 000 kronor.

I sin framställning till Kungl. Maj:t angående detta anslag har styrelsen bl. a. anfört följande: »Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anser det vara angeläget, att stenlagren nedskäras till lämpliga proportioner inom rimlig tid och att å stentillverkningen nedlagda kostnader komma till nytta genom utförande av stensättningar å härför redan utbyggda vägsträckor. Enligt en inom styrelsen nyligen gjord inventering förefinnas för närvarande vägar på landsbygden till en sammanlagd längd av ca 220 km, vilka vägar utbyggts och fullt färdigställt för stensättning. Härför beräknas åtgå i runt tal 1 350 000 m² smågatsten, och kostnaderna ha beräknats till cirka 14 miljoner kronor. Ytterligare ett stort antal vägsträckor, som framdeles kunna beläggas med smågatsten, äro under utförande och beräknas komma att färdigställas under de närmaste åren. I städerna finnas ca 32 km gator och vägar, som äro iordningställda för stensättning. Härför erfordras omkring 350 000 m² smågatsten, och kostnaden beräknas uppgå till ca 4 miljoner kronor. Å landsbygdens vägar och inom städerna finnas sålunda goda avsättningsmöjligheter för de befintliga stenlagren.»

Departementschefen har i årets statsverksproposition (sjätte huvudtiteln, s. 58) som skäl för utelämnat stensättningsanslag åberopat hänsyn dels till nuvarande arbetsmarknadsläge, dels till rådande transportsvårigheter dels ock till viss behållning som skulle kvarstå å tidigare beviljade anslag. Beträffande det senare förhåller det sig enligt uppgifter från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen på följande sätt. Av anslaget till stensättning av vägar förefanns den 1 januari 1944 en behållning av i runt tal 3 470 000 kronor. Härav ha för *dels* kontrakterade men ej slutförda arbeten, *dels* avtalade arbeten disponerats 2 194 000 kronor. Återstoden, eller 1 277 000 kronor, har helt fördelats till företag i städer och å landsbygden, vilka företag ännu endast delvis kommit till utförande.

För budgetåret 1944/45 anvisade medel eller 1 miljon kronor beräknas i stor utsträckning bliva disponerade *dels* för fullbordande av redan påbörjade företag, *dels* för företag, till vilka sten tidigare framförts. Hittillsvarande anslag äro således praktiskt taget redan disponerade och komma att förbrukas under år 1945. För att nya stensättningsföretag skola kunna i god tid planeras, erfordras således anslag för budgetåret 1945/46 att kunna disponeras för arbeten under år 1946.

Beträffande transporter torde dessa inte utgöra något hinder, enär stensättningar kunna utföras i närheten av vattenvägar och transporter sålunda i stor utsträckning kunna ske med fartyg. Dessutom finnas en del stensättningsföretag inom områden, där stenen praktiskt taget ligger vid väggkanten.

Beträffande arbetskraften för dessa arbeten, så kräva dessa arbeten sedan vägarna äro iordningställda ett ringa antal specialutbildade arbetare jämte nödiga hantlangare. Läget på arbetsmarknaden kan inte få utgöra något avgörande skäl för inställande av stensättningsarbeten. Gatstenen har under det pågående kriget varit vårt enda tillgängliga beläggningsmedel för vägar och gator och varit en ytterst värdefull tillgång för landet. Det är endast att beklaga, att stenen icke fått komma till ännu större användning under denna tid, enär våra gatstenslager alltjämt äro mycket stora och tillåta en ökad takt i fråga om stensättningar. Den statliga lagerbehållningen av smågatsten utgjorde den 31 december 1944 1 886 771 m². Denna lagerbehållning skulle räcka till i runt tal 250 km vägar, och skulle det, för att inom rimlig tid få denna sten utplacerad, erfordras betydligt större anslag än vad som under senaste åren anvisats. Då det emellertid är av allra största vikt för planering av kommande stensättningsarbeten, att väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har årliga anslag till förfogande, finna vi det vara nödvändigt att även för kommande budgetår upptaga sådant anslag.

På grund av det anförda få vi därför hemställa,

att till stensättning av vägar för budgetåret 1945/46 anvisas ett reservationsanslag av 2 000 000 kronor, att avräknas mot automobilskattemedlen.

Stockholm den 23 januari 1945.

Karl H. Andersson.

Gustaf Karlsson.

Oscar E. Mattsson.

John Gustavson
i Guntorp.

Erik Arrhén.